

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 24/2019-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., Kýčerského 7, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Milan Hrbek, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2 Co 216/2016-1574 z 9. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], odmieta ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného

práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 216/2016-1574 z 9. júla 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalovanou stranou v spore vedenom na Okresnom súde Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 6 C 203/2004 o náhradu škody s príslušenstvom. Rozsudkom okresného súdu z 13. júla 2016 bola žalovanej – sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 132 320,73 € so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 24. septembra 1996 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti úroku z omeškania bola žaloba zamietnutá. Krajský súd napadnutým rozsudkom právoplatným 13. augusta 2018 rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného – sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 257 022,62 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30. augusta 1998 do zaplatenia potvrdil a v prevyšujúcej časti rozsudok v jeho vyhovujúcom výroku zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

3. Sťažovateľka v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie uvádza, že *„napádané rozhodnutie je pre absenciu dôkladného a presvedčivého zdôvodnenia rozhodnutím nepreskúmateľným, pričom svojimi dôsledkami ani neupravuje spravodlivým spôsobom vzájomné vzťahy strán sporu; napádané rozhodnutie tak predstavuje zásah do Ústavou, Listinou a Dohovorom garantovaných práv Sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie“*. V ďalšej časti svojej sťažnosti sťažovateľka konkrétne rozvádza, v čom vidí zásah krajského súdu do jej už označených základných práv garantovaných ústavou, listinou a práv zaručených dohovorom.

4. V závere svojej sťažnosti sťažovateľka uvádza, že *„za účelom zabezpečenia právnej istoty podáva / podala proti Napádanému Rozhodnutiu v zdanlivej vzájomnej konkurencii dovolanie i ústavnú sťažnosť, a to napriek tomu, že podľa jej názoru je v tomto prípade daná prípustnosť dovolania i dôvody dovolania v zmysle § 419 a nasl. Civilného*

sporového poriadku. Ak by však dovolací súd dovolanie Sťažovateľky predsa len odmietol ako neprípustné (posúdenie prípustnosti dovolania vysloví s konečnou platnosťou najvyšší súd, bez ohľadu na názor Sťažovateľky); a chronologicky následnú ústavnú sťažnosť by Ústavný súd vyhodnotil ako prípad spadajúci pod vyššie citované uznesenie Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 516/2013 zo dňa 29.10.2013, t. j. ako prípad, kedy sa Sťažovateľka nemohla a nemala spoliehať na zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti, je zrejmé, že Sťažovateľka by sa ochrany svojich práv pred ich porušením zo strany ústavne neutržateľného Napádaného Rozhodnutia nedomohla, a to čisto len z procesných dôvodov.“.

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z 9. júla 2018, predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a nahradil jej trovy konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Sťažovateľka, tak ako to aj sama uvádza vo svojej sťažnosti, podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu 1. októbra 2018 dovolanie, pričom ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté.

9. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

10. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

11. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom, ak je zrejmé,

že sťažovateľka podala dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sa namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

12. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

14. Za daných okolností sa však ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, načrtnutou aj samotnou sťažovateľkou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

15. A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

16. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. S prihliadnutím na uvedené bolo po odmietnutí sťažnosti ako celku už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2019